SPRAWOZDANIE

Dyrekcyi

C. K. WYŻSZÉJ SZKOŁY REALNÉJ

W STANISŁAWOWIE

za rok szkolny

1879.

T r e ś ć:

1. Dwa zagadnienia z geometryi wykreślnéj, przez prof. Mieczysława Łazarskiego.
2. Część urzędowa, przez dyrektora.

LWÓW

NAKŁADEM RADY SZKOLNÉJ KRAJOWÉJ.

1879.

Drukiem K. Pillera.

Dwa zagadnienia z geometryi wykreślnéj.

I. Osie główne i ogniska perspektywy koła.

Perspektywa koła *K*. leżącego w dowolnéj płaszczyźnie *tz*, fig. I, II, III (*t* oznacza ślad tłowy, *z* ślad zbiegu płaszczyzny) może być elipsą, parabolą lub hyperbolą, stosownie do tego, czy koło *K* z płaszczyzną zniknienia żadnego punktu nie ma wspólnego, lub też jeden albo dwa.

Gdyby płaszczyznę *tz* na tło położono, możnaby z kładu *(K)* koła *K* perspektywę K′ wykreślić; wynajdując perspektywy poszczególnych jego punktów i stycznych.

Tego rodzaju postępowanie nie tylko jest żmudne, ale wymaga bardzo starannéj konstrukcyi, skutkiem czego rzadko dobre daje wyniki. Krzywą *K′* daleko łatwiéj i dokładniéj wykreślimy, jeżeli wynajdziemy przedewszystkiém jéj osie i ogniska.

W dziele „Freie Perspektiwe“ p. p. Peschka i Koutny podany jest zawiły sposób konstrukcyi osi głównych perspektywy koła w przypadku, kiedy ta jest elipsą. Konstrukcyą tę wysnuto z wzorów po części algebraicznie wyprowadzonych.

Sposoby oznaczania osi głównych perspektywy koła, które tu podaję, wyprowadziłem geometrycznie. Dają one się zastosować nie tylko wtedy, kiedy perspektywa koła jest elipsą, ale w każdym wypadku.

W dość prosty sposób oznaczam także te punkta koła *K*, których perspektywy są ogniskami krzywéj *K′*.

Zróbmy kład płaszczyzny *tz* fig. I, II, III na tło. Oko po

kładzie znajdzie się w punkcie $[O]$. Ślad zniknienia płaszczyzny tz padnie na prostą (r).

Koło (K) niech będzie kładem koła leżącego w płaszczyźnie tz. Oznaczmy fig. I. biegun R prostéj (r) względem koła (K). Połączmy środek C koła (K) z punktem R i opiszmy na prostéj CR jako na średnicy koło k.

Poprowadźmy następnie przez kład oka $[O]$ i środek s koła k prostą $[O]s$, oznaczmy jéj punkta przecięcia a, b z kołem k i wynajdźmy harmonicznie sprzężony c z $[O]$ uważając a, b jako pierwszą parę harmonicznie sprzężonych punktów.

Opiszmy wreszcie na prostéj $[O]c$ jako na cięciwie koło K_1 którego środek S na prostéj (r) się znajduje i oznaczmy punkta przecięcia I, II tego koła z prostą (r). Proste RI, RII przedstawią się w perspektywie jako osie główne krzywéj K'.

Na fig. I jest krzywa K' hyperbolą.

Opisaną konstrukcyą wtedy z korzyścią zastosować można, gdy biegun R w znaczném oddaleniu od środka koła (K) się znajduje, szczególnie więc, kiedy koło (K) prostą (r) przecina.

Gdy obwód koła (K) fig. II znacznie jest oddalony od prostéj (r), wtedy średnica RC koła k jest tak małą, iż niepodobna je dokładnie wykreślić. Ponieważ w tym razie konstrukcya podana na fig. I nie dałaby dokładnych wyników przeto postąpimy w ten sposób. Prostą RC przedłużamy do przecięcia M z kładem śladu zniknienia (r) płaszczyzny tz. Z punktu M prowadzimy styczną do koła (K) i długością Mn stycznéj z punktu M jako środka zakreślamy łuk koła do przecięcia c z prostą RC. Punkt c łączymy z kładem oka $[O]$ i opisujemy na prostéj $[O]c$ jako na cięciwie koło K, którego środek S na (r) leży.

Koło K przecina grostą (r) w punktach I, II.

Proste RI, RII przedstawią się w perspektywie jako osie główne krzywéj K'.

Na fig. II jest krzywa K' elipsą.

Jeżeli koło (K) fig. III z prostą (r) w punkcie c się styka, natenczas łączymy punkt c z kładem oka $[O]$, wystawiamy prostopadłą w punkcie $[O]$ do $[O]c$ i przedłużamy ją do przecięcia I z prostą (r). Biegunowa Wc punktu I przedstawi się w perspektywie jako oś krzywéj K', która na fig. III jest parabolą.

Punkta koła *(K)*, które się w perspektywie jako ogniska krzywéj *K'* przedstawią otrzymamy w ten sposób: Obierzmy na prostéj *(r)* fig. II dowolny punkt *P*. Poprowadźmy do koła *(K)* z punktu *P* styczne *Pm Pn*. Połączmy daléj punkt *P* z kładem oka *[O]* i wystawmy w tym punkcie prostopadłą $[O]P_1$ do *[O]P*. Połączmy następnie punkt P_1 z punktami styczności *m*, *n* i oznaczmy na prostéj *RI* punkta a_1 a_2 b_1 b_2, w których ją proste *Pm Pn* P_1m P_1n przecinają. Punkta a_1 a_2 b_1 b_2 wyznaczają szereg inwolucyjny, którego punkta podwójne będą w perspektywie ogniskami krzywéj *K'*. (Punktów tych nie oznaczano na fig. z obawy, aby rysunek nie był zbyt niejasnym).

Ognisko paraboli fig. III w daleko prostszy otrzymamy sposób. Poprowadźmy w dowolnym punkcie *m* koła *(K)* fig. III styczną *mP* aż do przecięcia z kładem śladu zniknienia. Połączmy punkt *P* z kładem oka *[O]* i obróćmy prostą *[O]P* w kierunku od *[O]c* do *[O]P* o kąt *c[O]P*. Oznaczmy następnie punkt przecięcia P_1 obróconéj prostéj z prostą *(r)* i połączmy P_1 z punktem styczności *m* prostéj *Pm*. Prosta P_1m przecina się z prostą *Wc* w punkcie *F*, którego perspektywa *F'* jest ogniskiem paraboli.

Dowody na przytoczone tu konstrukcye i niektóre twierdzenia dające się z nich wysnuć, podam w następnym programie lub w jakiém piśmie naukowém.

II. O figurze przenikania brył graniastych.

Oznaczając figurę przenikania dwu brył graniastych, natrafiamy przy łączeniu punktów przebicia krawędzi jednéj bryły z płaszczyznami ograniczającemi bryłę drugą na trudności, które się powiększają w miarę jak ilość płaszczyzn ograniczających bryły uważane rośnie.

Gdyby n. p. pomyślano dwie bryły ograniczone kilkudziesięcioma ścianami, byłoby rzeczą prawie niemożebną wykreślić ich figurę przenikania sposobem, jaki znajdujemy w dziełach geometryi wykreślnéj, wielka ilość bowiem krawędzi brył samych a jeszcze większa linij konstrukcyjnych nie dozwalałaby rysunku przejrzeć i pomiędzy punktami przebicia krawędzi te odszukać, które w połączeniu z sobą stanowią boki figury przenikania.

Postępując sposobem, który tu podaję, można wszelkie tru-

dności, na jakie się przy rozwiązywaniu tego rodzaju zagadnień natrafia z łatwością ominąć.

Przykład wskaże najlepiéj drogę, którą postępować należy. Przyjmijmy w perspektywie wolnéj dwa graniastosłupy o krawędziach równoległych do tła. Podstawy obu niech spoczywają na płaszczyźnie *tz* fig. IV (*t* oznacza ślad tłowy, *z* ślad zbiegu).

Przy pomocy płaszczyzn równoległych do krawędzi obu graniastosłupów, które w uważanym wypadku są równoległemi do tła, oznaczono punkta przebicia *1*, *2*, *3*... *16* krawędzi *A*, *B*, *C*... *E*, *a*, *s*, *c*... *g* obu brył i uwidoczniono w poniżéj umieszczonéj tabliczce obok każdego punktu te ściany, na których punkta te się znajdują. I tak n. p. dla oznaczenia punktów przebicia krawędzi *A* z graniastosłupem *a b c* . . . *g* przesunięto przez krawędź *A* płaszczyznę, któréj ślad s_1 na płaszczyźnin *tz* podstawę *abcdeg* w punktach *m*, *n* przecina; proste poprowadzone przez te punkta równolegle do krawędzi *a*, *b* . . przecinają krawędź *A* w punktach *1*, *2*. Punkta *1*, *2* położone na krawędzi *A* znajdują się na płaszczyznach *AB*, *AE*, z przecięcia których krawędź *A* powstała. Punkt 1 znajduje się prócz tego na ścianie *ag*, punkt 2 na ścianie *de* graniastosłupa *abc* . . . *g*.

Przez krawędź *b* przesunięto płaszczyznę równoległą do tła, któréj ślad s_2 podstawę *AB* . . *E* w punktach *p*, *q* przecina. Proste *p 11*, *q 12* poprowadzone równolegle do krawędzi *AB*... przecinają krawędź *b* w punktach *11*, *12*. Punkta *11*, *12* znajdują się na płaszczyznach *ab*, *bc*, z których przecięcia krawędź *b* powstała. Punkt *11* leży prócz tego na ścianie *CD*, punkt *12* na ścianie *CB* i t. d.

Oznaczywszy w ten sposób na tabliczce przy każdym z punktów *1*, *2*... *16* ściany na których punkta te się znajdują będzie można łatwo te między nimi odszukać, które równocześnie na ścianie jednego i drugiego graniastosłupa się znajdują, które zatem w połączeniu z sobą stanowić będą boki figury przenikana.

I tak n. p. punkt 1 znajduje się na ścianach *AB*, *ag*, na tych samych leży punkt 10; prosta zatem 1, 10 będzie bokiem figury przenikania. Punkt 1 leży także na ścianach *AE*, *ag*, na tychże

1 *AB*+ *AE*— *ag*—	4 *AB*+ *BC*+ *cd*+
2 *AB*+ *AE*— *de*—	5 *BC*+ *CD*+ *bc*+ *cd*+
3 *AB*+ *BC*+ *ab*+	6 *BC*+ *CD*+ *ab*+ *ag*—

7 *CD*+ *DE*— *dc*+	12 *ab*+ *bc*+ *BC*+
8 *DE*— *EA*— *eg*—	13 *cd*+ *de*— *ED*—
9 *DE*— *EA*— *ed*—	14 *cd*+ *de*— *AB*+
10 *ag*— *ab*+ *AB*+	15 *ag*— *ge*— *DE*—
11 *ab*+ *bc*+ *CD*+	16 *ag*— *ge*— *AE*—

1, 10 — 1, 16 — 2, 14 — 2, 9 — 3, 10 — 3, 12 — 4, 14 — 4, 5 — 5, 11 — 5, 7 5. 12 — 6, 12 — 6, 15 —

samych leży punkt 16; prosta zatem 1, 16 będzie drugim bokiem figury przenikania.

W podobny sposób wyznaczono boki 2, 9, 2, 14, 3, 10...

Punkta 1, 2, 3.. powstały jak z tabliczki widzimy z przecięcia trzech ścian graniastosłupów.

Z takich trzech ścian ułożyć można dwie dwójki ścian jednego i drugiego graniastosłupa. Każdéj dwójce odpowiadają dwa punkta; każdy więc punkt dwa razy będzie połączony.

Jeżeli dwie krawędzie z sobą się przecinają n. p. krawędź *D* i *a*, natenczas punkt przecięcia 6 leży na czterech ścianach obu brył *CD*, *DE*, *ab*, *ag*. Z czterech takich płaszczyzn ułożyć można cztery dwójki płaszczyzn jednego i drugiego graniastosłupa *CD ab*, *CD ag*, *DE ab*, *DE ag*. Z punktu 6 zatem cztery boki figury przenikania wychodzićby powinny; ponieważ jednak dwie pary ścian *CD ag*, *DE ab* dopiero w przedłużeniu z sobą się przecinają, przeto tylko dwójkom *CD ab*, *DE ag* odpowiadać będą punkta figury przenikania. Gdyby jednak takie krawędzie z sobą się przecinały, których płaszczyzna jest niejako styczną obu brył, jak to n. p. dla krawędzi *C* i *c* istnieje, natenczas każdéj dwójce ścian *BC bc*, *BC cd*, *CD bc*, *CD cd*, odpowiadać będą rzeczywiste punkta figury przenikania Z punktu 5 zatem, w którym się przecinają krawędzie *C* i *c* wychodzą cztery boki figury przenikania.

Obok każdéj ściany wpisanéj w tabliczkę umieszczono znak + lub —. Znak + ma wyrażać, iż płaszczyzna, do któréj go dodano jest widzialną; znak — iż płaszczyzna ta jest niewidzialną. Znaki te ułatwiają oznaczenie widocznych i niewidocznych boków figury przenikania.

Jeżeli obie płaszczyzny, na których połączone punkta się znajdują, opatrzone są znakami +, to jest jeżeli są widoczne to i wspólna ich krawędź, bok figury przenikania, jest widzialny.

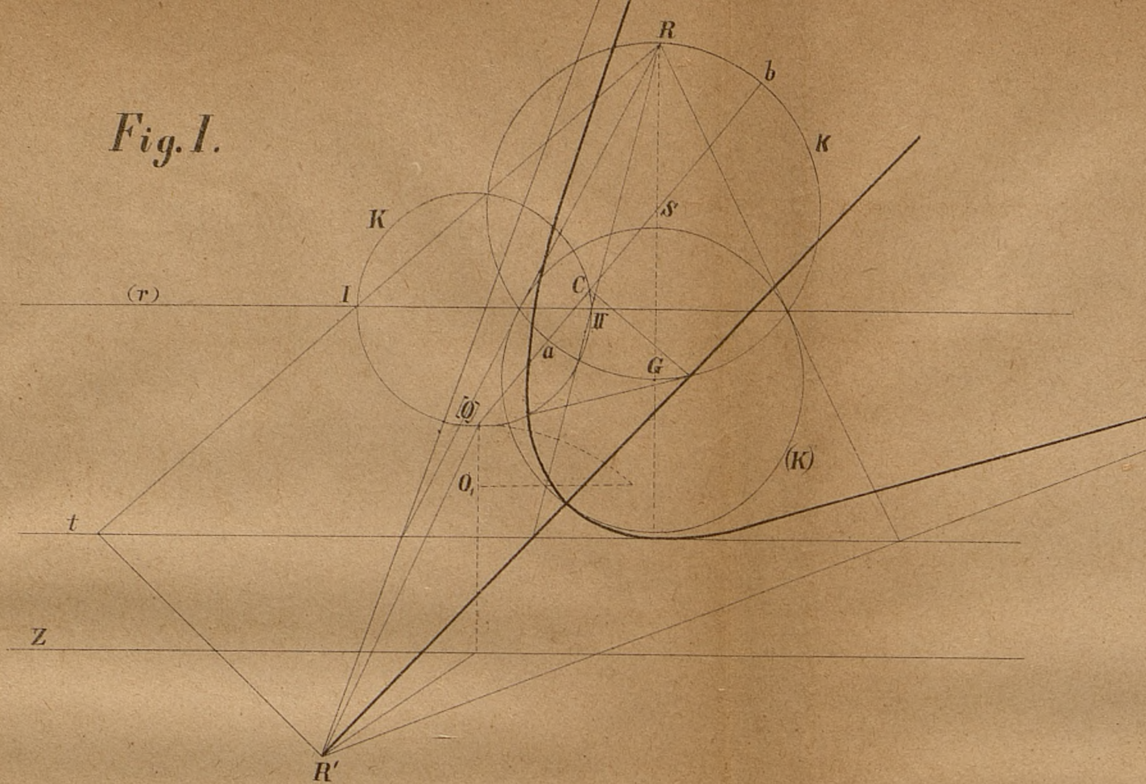
Jeżeli jedna lub obie ściany, na których bok figury przenikania się znajduje, są niewidoczne, to i bok odpowiedni figury przenikania jest niewidoczny.

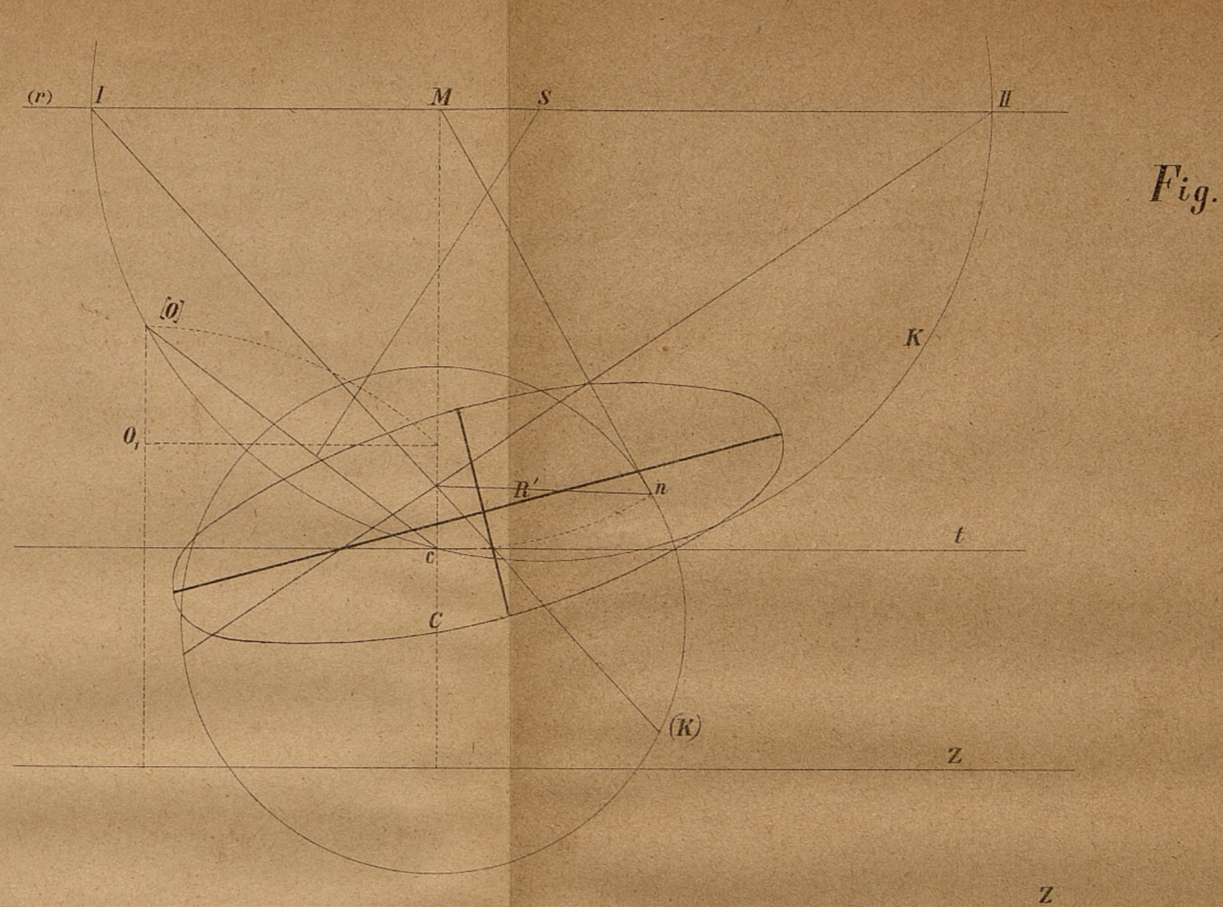
Punkta 3, 12 leżą na ścianach $BC+$ $ab+$ bok zatem 3, 12 jest widoczny.

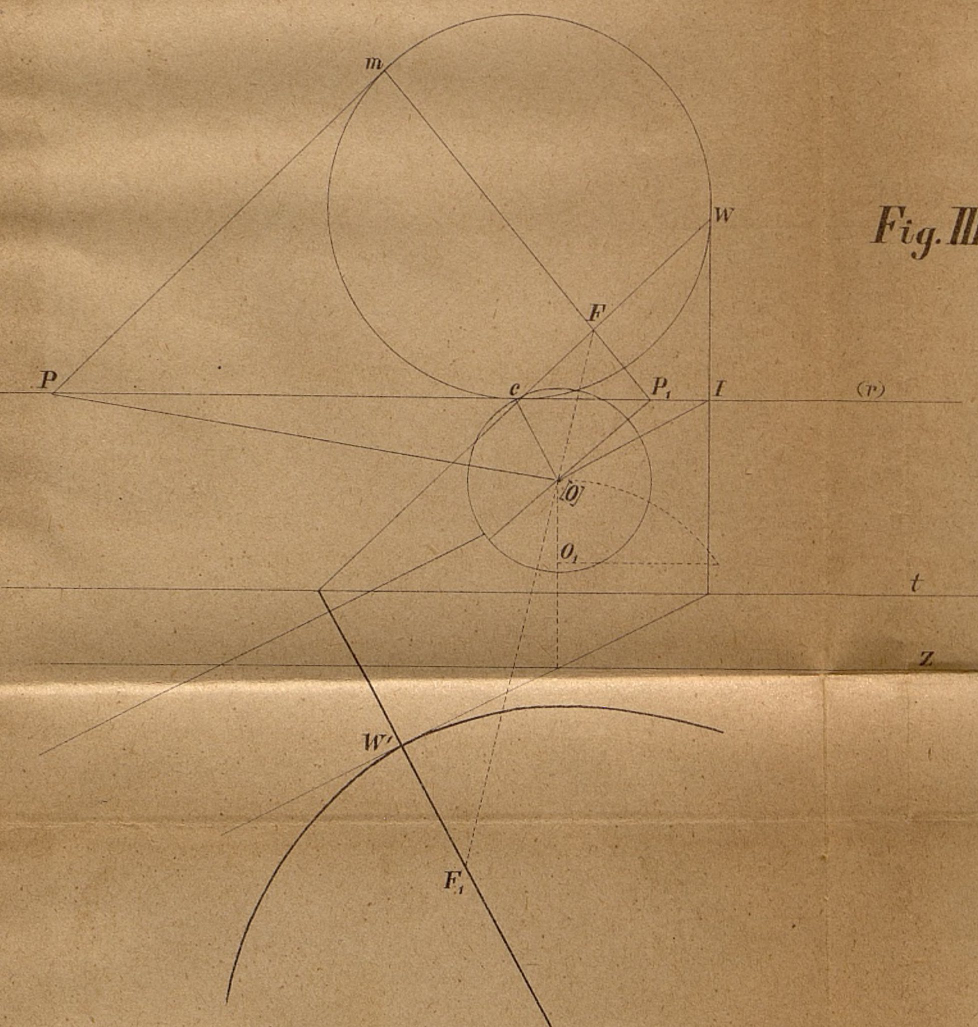
Punkta 1, 10 leżą na ścianach $AB+$ $ag-$ bok zatem 1, 10 jest niewidzialny, i t. d.

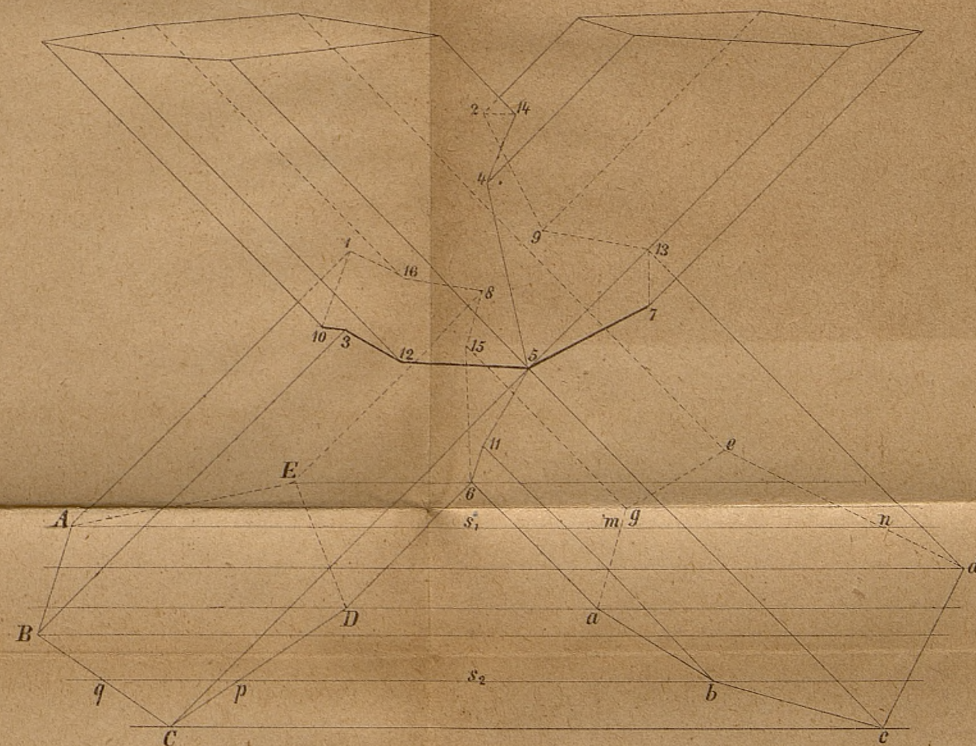
W Stanisławowie, w maju 1879.

Mieczysław Łazarski.

Zagadnienia z geometr. wykreślnej
M. Łazarski.

Część urzędowa.

Skład grona nauczycieli z końcem roku szkolnego 1879.

1. Hückel Edward, c. k. dyrektor, uczył języka niemieckiego w klasie I., tygodniowo godzin 6
2. Bączalski Edmund, c. k. profesor, uczył języka niemieckiego w klasie III., VI., V. i języka polskiego w klasie I., razem godzin tygodniowo 17
3. Czapelski Jan, c. k. profesor, uczył rysunków odręcznych od klasy III. do VII., razem godzin tygodniowo . . 20
4. Gorecki Karol, c. k. profesor, uczył matematyki w klasie I., IV., VI. i fizyki w klasie IV. i VI., razem tygodn. godzin 19
5. Delavaux Ludwik, c. k. profesor, uczył historyi powszechnej w klasie II., IV., V., VI., VII. i geografii w klasie I., IV., V., VI., VII., tygodniowo godzin . . . 20
6. Bittner Józef, c. k. nauczyciel, uczył matematyki w klasie V. i VII., fizyki w klasie III. i VII., razem tygodn. godzin 17
7. Miazga Franciszek, c. k. nauczyciel, uczył chemii w klasie IV., V., VI. i VII., geografii i historyi powszechnéj w klasie III., prowadził tudzież ćwiczenia w laboratoryum chemicznym, razem tygodniowo godzin 19
8. Wójcik Józef, c. k. nauczyciel, uczył języka niemieckiego w klasie II. i V., a polskiego w klasie II. i VII., razem tygodniowo godzin 17
9. Borowiczka Karol, c. k. nauczyciel, uczył historyi naturalnéj w klasie I., II., V., VI. i VII., matematyki w klasie III. i geografii w klasie II., razem tygodn. godzin . 20
10. Łazarski Mieczysław, c. k. nauczyciel, uczył geometryi wykreślnéj w klasie II., VI. i VII., rysunków odręcznych w klasie II. i arytmetyki w klasie II., razem tygodn. godzin 17
11. Rembacz Michał, c. k. nauczyciel, uczył geometryi wykreślnéj w klasie I., III., IV. i V., tudzież kaligrafii w klasie I., II. i III., razem tygodniowo godzin . . . 19
12. Lewicki Eustachy, c. k. nauczyciel, uczył języka niemieckiego w klasie IV., a polskiego w klasie III., IV., V. i VI., razem tygodniowo godzin 17
13. Eiselt Jan, ks. zast. katechety r. l., uczył religii w klasie I.—VII., tygodniowo godzin 14
14. Sieminowicz Eugeniusz, ks. zastępca katechety r. g., uczył religii w klasie I.—VII., tygodniowo godzin . . . 14

Nauczyciele przedmiotów nadobowiązkowych.

2. Brośniowski August, uczył języka francuzk. tygodn. godzin 4
2. Hinke Daniel, uczył śpiewu „ „ 4
3. Miazga Franciszek, uczył gimnastyki „ „ 6
4. Sieminowicz Eugen, uczył języka ruskiego „ „ 4
5. Delavaux Ludwik, uczył historyi rodz. „ „ 2
6. Wójcik Józef, „ „ „ „ 2

ROZKŁAD NAUKI.

Przedmioty obowiązkowe i wykaz książek szkolnych.

I. KLASA.

Gospodarz: Rembacz.

Religia. 2 godziny tygodniowo. Zasady katolickiéj nauki wiary i moralności, podług Deharbego, tłum. Likowski. Rel. rus. katechizm kat. wiry, ułożył ks. J. Huszalewicz.

Język polski. 4 godziny tygodniowo. Najważniejsze zasady głosowni, praktycznie przy sposobności lektury. Deklinacya imion aż do liczebnika włącznie. O zdaniu pojedynczém. Prawie wszystkie ustępy z wypisów czytano, rozbierano o ile możności poprawnie opowiadano. Cenniejsze ustępy poetyczne wygłaszano. Co tydzień jedno zadanie szkolne. W II. półr. co tydzień zadanie domowe, co 14 dni zadanie szkolne. Wypisy polskie tom 1. Gram. Małeckiego.

Język niemiecki. Tygodniowo 6 godzin. Gramatyka Dr. Janoty. Uczono form przedmiotnikowych i czasownikowych w odmianach spół- i samogłoskowych, i przerabiano je praktycznie na przeznaczonych do tego przez Dr. Janotę przykładach, przy których najgłówniejsze zasady składni, szyku i zgody wyjaśniono. W drugiéj połowie II. półrocza wprawiano uczniów przy czytaniu ustępów z książki ćwiczeń Janoty przez odpowiedne pytania do poprawnego i samodzielnego wyrażania się w języku niemieckim. Co tydzień półgodzinne zadanie szkolne (extemporale.)

Geografia. 3 godziny tygodniowo. Pojęcia wstępne z geografii fizycznéj i matematycznéj, o ile do zrozumienia i oryentowania się na mapie uczniom są potrzebne. Oro- i hydrograficzny pogląd na części świata i pojedyncze państwa według książki Belingera.

Arytmetyka. 4 godziny tygodniowo. Układ liczbowy. Cztéry działania liczbami całkowitémi i dziesiętnémi, mianowanémi i niemianowanémi. Fortele rachunkowe i sposoby skrócone. Podzielność liczb, wynajdywanie najmniejszéj wspólnéj wielokrotnéj i największéj wspólnéj miary; ułomki zwyczajne. Według arytmetyki dla klas niższych

gimnazyalnych podług 19. wydania Dr. Fr. Mocnika opracowanéj przez Edmunda Bączalskiego.

Historya naturalna. 3 godziny tygodniowo. Zoologia podług książki Dr. Nowickiego.

Geometrya i rysunki geometryczne. 4 godziny tygodniowo. Nauka o punktach, liniach, kątach, trójkątach, czworo-wielokątach i kole. Rysowanie tych ilości przestrzennych z uwzględnieniem ich wielkości i położenia z wolnéj ręki, podług rysunku nauczyciela na tablicy. Ornamenta geometryczne.

Kaligrafia. 2 godziny tygodniowo. Pismo zwyczajne według wzorów Greinera, po polsku i po niemiecku.

II. KLASA.

Gospodarz: Łazarski.

Religia. 2 godziny tygodniowo. Historya starego testamentu z uwzględnieniem chronologii i geografii, według książki ks. Tyca. Religia ruska. Istoria biblijna, staryj zawit według ks. Tyca, tłómaczył J. W.

Język polski. 3 godziny tygodniowo. Powtórzenie i uzupełnienie nauki o głosowni; rzecz o konjugacyi i o zdaniu na podstawie gram. Dr. Małeckiego. Czytanie, objaśnianie, opowiadanie i deklamacya. Wypisy tom II. Ćwiczenia piśmienne jak w klasie I.

Język niemiecki. Tygodniowo godzin 6. Powtórzono odmianę czasowników w pojedyńczych formach. Formy złożone i strona bierna z odpowiednymi przykładami z ćwiczeń Dr. Janoty tom I. Odmiany przymiotników, liczebników i zaimków. Ortografia i wymawianie niemieckie. Co tydzień 1 zadanie domowe i szkolne.

Geografia. Tygodniowo 2 godziny. Szczegółowa geografia Azyi i Afryki. Z Europy: Grecya, Turcya, Włochy, Hiszpania, Portugalia, wedle książki Wiślickiego, oprac. przez Bar... i Dz...

Historya. 1 godzina tygodniowo. Przegląd ważniejszych wypadków z historyi starożytnéj, na podstawie historyi Weltera w tłumaczeniu Z. Sawczyńskiego.

Arytmetyka. Austryackie miary, wagi i monety; stosunki i proporcye; reguła trzech pojedyńcza i złożona; praktyka włoska; rachunek procentu prostego i jego zastósowanie do rachunków kupieckich; rachunek terminu; reguła spółki, łańcuchowa, przeciętna i mięszaniny, według książki jak w klasie I. Co 14 dni zadanie szkolne.

Historya naturalna. Tygodniowo 3 godziny. W I. półroczu mineralogia, według książki Kięska. W II. półroczu botanika według książki Hückla.

Geometrya i rysunki geometryczne. 4 godziny tygodniowo. Przedmiot z I. klasy w krótkości powtórzono. Przystawanie i podobieństwo trójkątów z udowodnieniem polegającém na konstrukcyi takowych. Nauka o kole, elipsie, hiperboli i paraboli. Względności zachodzące między liniami prostemi a płaszczyznami w przestrzeni. Kąt bryłowy trójścienny, bryły geometryczne. Rysunek przy pomocy sztućca matematycznego obejmuje wykreślenie powyżéj wymienionych ilości przestrzennych na podstawie konstrukcyi.

Rysunki odręczne. Tygodniowo 4 godziny. Rysunek geometrycznych tworów przestrzennych wedle zasad perspektywy podług modeli drutowych i drewnianych w następującym porządku: linie proste i krzywe, wieloboki koła, figury steryometryczne pojedyncze i kombinacye tychże. Pojedyncze przedmioty techniczne rysowano ołówkiem i wyciągano piórem w dwóch kolorach.

Kaligrafia. Jak w klasie pierwszéj.

III. KLASA.

Gospodarz: Bittner.

Religia. 2 godziny tygodniowo. Historya życia Chrystusa i historya apostolska z uwzględnieniem biblijnéj geografii i chronologii, według książki ks. Tyca. Religia ruska. Istoria biblijna nowyj zawit według książki ks. Tyca, tłómaczył S. W.

Język polski. 3 godziny tygodniowo. Nieodmienne części mowy; składnia zgody; nauka o zdaniu złożoném. Prócz tego powtórzono naukę o rzeczowniku, przymiotniku i zaimku, jakotéż o ortografii, podług gramatyki Dr. Małeckiego. Z wypisów przeczytano tom III., a kilkanaście ustępów opowiadano, rozbierano i uczono się na na pamięć. Również wygłaszano kilka większych ustępów poetycznych. Co 10 dni zadanie domowe, co 3 tygodnie zadanie szkolne.

Język niemiecki. Tygodniowo 5 godzin. Gram. Dr. Janoty. Powtórzono naukę o czasownikach mocnych, z szczególném uwzględnieniem form złożonych. Nauka o przyimkach i o zachowaniu się ich w połączeniu z czasownikami. W zastosowaniu téj nauki przerabiano ćwiczenia w składni szyku i w frazeologii języka o ile się do tego sposobność nastręczyła. Wypisy Dr. Janoty tom II. Czytanie, objaśnienie, opowiadanie i wygłaszanie prozaicznych i poetycznych ustępów. Rozbiory gramatyczne; tłómaczenia z niemieckiego na polskie i odwrotnie; przekształcanie zdań; ćwiczenia w konwersacyi na podstawie czytanych ustępów. Co 10 dni zadanie domowe, co 14 dni zadanie szkolne.

Geografia. Tygodniowo 2 godziny. Szczegółowa geografia Francyi, Belgii, Holandyi, Szwajcaryi, Rosyi, Niemiec, Danii, Szwecyi, Anglii, Ameryki i Australii, według książki Wiślickiego.

Historya. Tygodniowo 2 godziny. Dzieje średnich wieków według książki Weltera w tłómaczeniu Z. Sawczyńskiego.

Arytmetyka. 4 godziny tygodniowo. Powtórzenie i uzupełnienie materyału naukowego z klas poprzednich. Wywód francuskiego układu miar. Przegląd miar zagranicznych. Rachunek czasu, miar i wag. Rachunek czystej zawartości złota i srebra. Rachunek monet. Jednostki mennicze. Rachunek papierów wartościowych. O wekslach. Działania liczbami ogólnemi; podnoszenie do kwadratu i sześcianu i wyciąganie drugiego i trzeciego pierwiastka z uwzględnieniem skróconych sposobów rachowania. Według książki: Arytmetyka dla 3 i 4 klasy szk. real., przez Edm. Bączalskiego i Grz. Grzybowskiego.

Fizyka. 3 godziny tygodniowo. Ogólne i szczególne własności ciał; o cieple; o składaniu i rozkładaniu sił; o punkcie ciężkości; machiny pojedyncze; równowaga ciał ciekłych, według książki Dr. A. Kunzcka w tłómaczeniu Dr. Tomasza Staneckiego.

Geometrya i rysunki geom. Tygodniowo 4 godzin. Powtórzenie i uzupełnienie materyału naukowego z klasy II. Cwiczenia polegające na konstrukcyi. Stereometrya. Rysunki geometryczne jak w klasie II. Ćwiczenia w nakładaniu farbami.

Rysunki odręczne. (Drugi stopień nauki.) Tygodniowo 4 godziny Ćwiczenia w rysunku ornamentalnym podług zarysu nauczyciela na tablicy i podług bezbarwnych jakoteż kolorowych wzorów w rozmiarze powiększonym lub pomniejszonym. W zakres tych ćwiczeń wchodzą przy sposobności także kształty ludzkie i zwierząt. Omawiano i ćwiczono w cieniowaniu ołówkiem, jedną lub dwoma kredkami. Uczono głównych zasad kolorowania i harmonii kolorów. Dalszy ciąg nauki o perspektywie na modelach drewnianych, zdolniejsi uczniowie rysowali z modeli gipsowych, a ukończony rysunek wyciągali i cieniowali piórem.

Kaligrafia. 2 godziny tygodniowo. Pismo ozdobne.

IV. KLASA.

Gospodarz: Lewicki.

Religia. 2 godziny tygodniowo. Objaśnienie ważniejszych obrzędów kościelnych z uwzględnieniem ich powodów i czasu zaprowadzenia, podług książki ks. Jachimowskiego. Religia ruska. Liturhika cerkwy gr. kt., według książki ks. M. Popiela.

Język polski. 3 godziny tygodniowo. Gram. Dr. Małeckiego. Składnia rządu; nauka o kresach i szyku wyrazów. Z wypisów przeczytano tom IV., a kilkanaście ustępów opowiadano, rozbierano i uczono się na pamięć. Z działu poezyi wygłaszano kilka większych ustępów. Co 10 dni zadanie domowe, co 3 tygodnie zadanie szkolne.

Język niemiecki. 5 godzin tygodniowo. Gram. Dr. Janoty. Nauka o składni zgody i rządu; o zdaniach skróconych; rozwijanie zdań i okresów; o mowie prostéj i ubocznéj; o czasach i trybach. Wypisy Dr. Janoty. Czytanie, opowiadanie i t. d. jak w klasie III. Co 10 dni zadanie domowe, co 14 dni zadanie szkolne.

Geografia. Tygodniowo 2 godziny. Szczegółowa geografia austryacko-węgierskiéj monarchii i kraju rodzinnego, według książki Wiślickiego.

Historya. Tygodniowo 3 godziny. Dzieje nowożytne według Weltera, w tłómaczeniu Z. Sawczyńskiego.

Arytmetyka. 3 godziny tygodniowo. Powtórzono i uzupełniono materyał naukowy z klas poprzednich. Cztery działania liczbami algebraicznémi; największa wspólna miara i najmniejsza wspólna wielokrotność; ułamki zwyczajne; zrównania pierwszego stopnia z jedną, dwiema i trzema niewiadomémi, według książki Bączalskiego i Grzybowskiego. Co 14 dni zadanie szkolne.

Fizyka. 3 godziny tygodniowo. Dynamika, akustyka, magnetyzm i elektryczność, optyka. Prócz tego najgłówniejsze zasady astronomii i meteorologii, według książki jak w klasie III.

Chemia. 4 godziny tygodniowo. Początki chemii nieorganicznéj i organicznéj. Na podstawie zarysu chemii ogólnéj Roscoe'go, opracowanéj przez Nawratila i Sokołowskiego, z szczególném uwzględnieniem najpospolitszych połączeń a opuszczeniem mniéj ważnych.

Geometrya i rysunki geom. 3 godziny tygodniowo. Materyał naukowy z klas poprzednich w krótkości powtórzono. Obliczenie powierzchni figur płaskich, powierzchni i objętości brył, przyczém rozwiązywano rozmaite praktyczne zagadnienia. Przemiana figur i konstrukcya linij krzywych. Zastósowanie najgłówniejszych zasad geometrycznych do praktycznego miernictwa. Pierwsze początki geometryi wykreślnéj; prostokątny rzut punktu i linii.

Rysunki odręczne. (Drugi stopień nauki.) 4 godziny tygodniowo. Ćwiczono w rysunku ornamentalnym wedle bezbarwnych jakoteż kolorowych wzorów trudniejszych i technicznych przedmiotów podług Carota, Jakobsthala, Schreibera, Störka, Töniusa i Taubingera. Dalszy ciąg o kolorowaniu i harmonii kolorów. Obznajmiano z rodzajami ornamentalnego stylu. Uczono cieniowania pastelami i krédką za pomocą zmywacza. Ćwiczono w rysunku z pamięci, nie mniéj dalsze przedstawienie stosownych przedmiotów technicznych w perspektywie. Zdolniejsi uczniowie rysowali z modeli gipsowych.

V. KLASA.

Gospodarz: Wójcik.

Religia. 2 godziny tygodniowo. Półr. I. Źródła wiary katolickiéj i nauki obyczajów w historyczném przedstawieniu. Półr. II. Szcze-

gółowa katolicka nauka wiary. Książka Dr. Ant. Wapplera, tłómaczył Jędrzej Świsterski. Religia ruska. Uczebnyk kat. wiry według A. Wapplera, tłóm. Dr. J. Pełesz.

Język polski. 3 godziny tygodniowo. Lektura prozaicznych i poetycznych utworów treści powieściowéj, opisowéj i lirycznéj. Co 14 dni ćwiczenie domowe, co 4 tygodnie ćwiczenie szkolne piśmienne.

Język niemiecki. 5 godzin tygodniowo. Czytanie prozaicznych i poetycznych ustępów z objaśnieniem i opowiadaniem treści. Ćwiczenia w rozmowie. Deklamacya. Tłumaczenie na język niemiecki. Krótka nauka o wierszowaniu niemieckiém. Co 14 dni domowe, co co miesiąc szkolne zadanie.

Historya. 3 godziny tygodniowo. Historya starożytna według książki Pütza dla klas wyższych tom I., tłómaczył Niedzielski.

Geografia. 1 godzina tygodniowo. Geografia Azyi, Afryki i państw południowéj Europy z uwzględnieniem stosunków handlowych i przemysłowych, podług książki Wiślickiego.

Matematyka. 5 godzin tygodniowo. Algebra: System liczbowy; pojęcie różnych operacyj rachunkowych i ilości; cztéry działania; podzielność liczb; ułamki; proporcye. Zastosowanie proporcyi do rachunków kupieckich, potęgowanie, pierwiastkowanie, logarytmy. Z geometryi: Planimetrya. Podręcznik Staneckiego dla klas wyższych. Co 14 dni ćwiczenie szkolne.

Historya naturalna. 3 godziny tygodniowo. W półr. I. główne zasady anatomii i fizyologii; w półr. II. Szczegółowa anatomia i fizyologia na podstawie preparatów anatomicznych i histiologicznych. oraz systematyka w zakresie podanym w książce: Nowickiego Zoologia dla klas wyższych.

Chemia. 3 godziny tygodniowo. W półr. I. Wiadomości wstępne, mianowicie o atomach, drobinach, połączeniach chemicznych; podział pierwiastków na metaloidy i metale. W półr. II. Dalszy ciąg nauki o metaloidach; o własnościach fizycznych i chemicznych metalów; metale; gromady potasowców; wapniowców, glinowców. Podręcznik Rosco'ego, tłómacz. Nawratil — Sokołowski.

Geometrya wykreślna. 3 godziny tygodniowo. O rzutach punktu, linii prostéj i płaszczyzny, z rozwiązaniem dotyczących zagadnień analitycznych. O rzutach brył graniastych i okrągłych; przekroje brył płaszczyznami, oznaczenie przekroju w siatkach. O punktach przebicia prostéj z bryłami. Książka: Wierzbickiego geometrya wykréślna.

Rysunki odręczne. (Trzeci stopień nauki.) 4 godziny tygodniowo. Rysowano ornamenta z modeli gipsowych jedną lub dwoma krédkami, a niekiedy z wzorów trudniejszych. Z równoczesnym rysunkiem na tablicy szkolnéj objaśniano po kolei głowy, stosunki twarzy i części oblicza z uwzględnieniem różnych stopni wiekowych człowieka,

zmienne części twarzy (oczu i ust), połączenie głowy z tułowiem (za pomocą szyi.) Głowy ludzkie rysowano w konturze, zdolniejsi uczniowie zaś cieniowali ołówkiem lub kredką.

VI. KLASA.

Gospodarz: Gorecki.

Religia. 2 godziny tygodniowo. Etyka katolicka, podług książki Martina, tłómaczył Solecki. Religia ruska. Uczebnaja knyha kat. prawouczenja, według Dr. Martina, tłómaczył Ł. Cybyk.

Język polski. 3 godziny tygodniowo. Lektura prozy historycznéj i retorycznéj, tudzież poetycznych utworów treści epickiéj podług wypisów Mecherzyńskiego. Zadania jak w klasie V.

Język niemiecki. 4 godziny tygodniowo. Czytanie i objaśnienie formy i treści utworów prozaicznych i poetycznych według wypisów Jandaurka na klasie VI. Do tłumaczenia z polskiego na niemieckie używano wypisów polskich dla niższych klas gimnazyalnych tom I. Zadania jak w klasie V.

Historya. 3 godziny tygodniowo. Historya wieków średnich na podstawie Pütza tom II., tłóm. Niedzielski, z szczególnem uwzględnieniem historyi austryackiéj i polskiéj.

Geografia. 1 godzina tygodniowo. Dokładniejszy opis reszty krajów europejskich z wyjątkiem monarchii austro-węgierskiéj.

Matematyka. 5 godzin tygodniowo. Powtórzenie logarytmów i zrównań. Zrównania wyższego stopnia, które na zrównania drugiego stopnia sprowadzić można, ułamki ciągłe, postępy arytm. i geometr., z zastosowaniem do procentu składanego i obliczenia renty; kombinacye, twierdzenie Newtona. Trygonometrya, stereometrya. Co 14 dni zadanie szkolne.

Fizyka. 4 godziny tygodniowo. Mechanika ogólna; na téj podstawie działanie sił molekularnych, ogólne własności ciał stałych. — Mechanika ciał stałych, ciekłych i lotnych. — Podręcznik: Fizyka Chlebowskiego.

Historya naturalna. 2 godziny tygodniowo. W półr. I. Anatomia, fizyologia i morfologia roślin; w półr. II. Systematyka, Podręcznik: Botanika Billa, tłóm. Łomnicki.

Chemia. 2 godziny tygodniowo. Metale ciężkie, ich otrzymanie i zastósowanie. Z chemii organicznéj: wiadomości wstępne, alkohole i kwasy jednowartościowe, tudzież należące tu aldehidy i etery. Podręcznik: Roscoe'go, tłóm. Nawratil — Sokołowski.

Geometrya wykreślna. 3 godziny tygodniowo. Przecięcia brył; rozwiązanie naroża trójciennego; powierzchnie wypłaszczalne; płaszczyzny styczności do tych powierzchni. Przecięcia powierzchni

wypłaszczalnych między sobą, jakoteż przecięcia ich płaszczyznami, konstrukcya siatek z oznaczeniem linii przekrojowych. Powierzchnie obrotowe i wichrowate.

Rysunki odręczne. (Trzeci stopień nauki.) 4 godziny tygod. Głowy ludzkie i zwierząt rysowano i cieniowano jedną lub dwoma kredkami podług Taubingera i Juliena. Zdolniejsi uczniowie rysowali głowy ludzkie z modeli gipsowych. Dalszy ciąg ćwiczeń w rysunku ornamentalnym z gipsowych modeli, a niekiedy i z wzorów; wolne oddanie przedmiotów rysunkowych z pamięci stosownie do czasu i zdolności ucznia.

VII. KLASA.

Gospodarz: Bączalski.

Religia. 2 godziny tygodniowo. Przegląd historyi kościelnéj według książki Robitscha, tłum. Jachimowskiego. Religia ruska. Istoria kat. cerkwy, według książki K. Dörflera, tłóm. J. W.

Język polski. 3 godziny tygodniowo. Obraz literatury polskiéj w XIX. wieku, na podstawie książki szkolnéj. Co 3 tygodnie zadanie domowe, w każdem półroczu 3 zadania szkolne.

Język niemiecki. 4 godziny tygodniowo. Lektura Getego Hermana i Dorotei i Myliusa „das Glasmännchen“ z odpowiedniém objaśnieniem. Poglądy biograficzne i literac. historyczne na klasyków niemieckich przeszłego stulecia. Ćwiczenia w tłómaczeniu z polskiego na język niemiecki. Co 3 tygodnie zadanie domowe, a w każdém półroczu 4 zadania szkolne.

Geografia. 1 godzina tygodniowo. Fizyczna i polityczna geografia Europy, a w szczególności geografia i statystyka monarchii austryacko-węgierskiéj z szczególném uwzględnieniem stosunków handlowo-przemysłowych, podług książki Wiślickiego.

Historya. 3 godziny tygodniowo. Historya nowsza od odkrycia Ameryki z uwzględnieniem dziejów monarchii austryackiéj i historyi polskiéj. Podręcznik: A. Gindelego, tłóm. Markiewicza tom III.

Matematyka. 5 godzin tygodniowo. Zrównanie stopnia trzeciego, co najważniejsze z rachunku prawdopodobieństwa w zastosowaniu praktyczném; o szeregach stopnia wyższego, włącznie problemat interpolacyjny, główne rzeczy o zbieżności i rozbieżności szeregów. Zastosowanie trygonometryi sferycznéj do zadań stereometryi, w szczególności do sferycznéj astronomii; analityczna geometrya płaska i powtórzenie przedmiotu klasy V. i VI. Co 14 dni zadanie szkolne. Podręczniki Staneckiego.

Fizyka. 4 godziny tygodniowo. Ruch falowy, akustyka, optyka, światło, ciepło promieniste, elektryka, magnetyzm. Główne rzeczy z geografii fizycznéj, meteorologii i astronomii. Podręcznik Chlebowskiego.

Historya naturalna. 3 godziny tygodniowo. W półr. I. Mineralogia, w półr. II. Geognozya i geologia.

Chemia. 2 godziny tygodniowo. Dalszy ciąg chemii organicznej alkohole i kwasy dwu-, trój-, cztero- i sześciowartościowe, węglowodany, połączenia sinowe, związki aromatyczne. W drugiem półroczu powtórzenie przedmiotu z klasy V. i VI. Podręcznik jak w klasie V.

Geometrya wykreślna. 3 godziny tygodniowo. Konstrukcye wolnej perspcktywy; tony cienia; w półr. II. powtórzono przedmiot klasy V. i VI. Ćwiczenia w rysowaniu przedmiotów technicznych i nakładaniu farbami.

Rysunki odręczne. (Trzeci stopień nauki.) 4 godziny tygodniowo. Głowy ludzkie i zwierząt rysowano z modeli gipsowych. Dalszy ciąg ćwiczeń w rysunku głów ornamentów i technicznych przedmiotów jak w VI. klasie.

Przedmioty nadobowiązkowe.

1. Historya kraju rodzinnego III., IV., VI. i VII. po jednej godzinie tygodniowo. Na tę naukę uczęszczało w klasach pomienionych uczniów 83
2. Język francuski, w dwóch oddziałach po dwie godziny tygodniowo. Liczba uczniów 42
3. Język ruski, w dwóch oddziałach po dwie godziny tygodniowo. Liczba uczniów 25
4. Nauka śpiewu w trzech oddziałach, pierwszy oddział po dwie godziny, drugi i trzeci po jednej tygodn. Liczba uczniów. . 46
5. Nauka gimnastyki w sześciu oddziałach, dla każdego po jednej godzinie tygodniowo. Liczba uczniów 170

Temata do wypracowań piśmiennych.

A) z języka polskiego

dla uczniów klasy

V.

1. Tok myśli pierwszych dwóch ustępów „Wiesława“.
2. „ „ drugich dwóch „ „
3. „ „ piątego (ostatniego) ustępu „
4. Tok myśli „Wyprawy Igora na Połowców·“
5. „ „ pierwszych 10 Trenów Kochanowskiego.
6. „ „ ostatnich 9 „ „
7. Pustynia i morze. }
8. Kwiaty i nadzieje. } Porównania.
9. Pory dnia i wiek człowieka. }
10. Sen jest obrazem śmierci.
11. Podział poezyi na jej trzy główne rodzaje i ich charakterystyka.
12. Charakterystyka epopei.
13. Ogólna charakterystyka epoki scholastycznej.
14. Założenie akademii krakowskiej i jej urządzenie.
15. Ogólna charakterystyka epoki klasycznej.
16. Jakie korzyści mają mieszkańcy wybrzeży morskich?
17. Pożytek z nauki historyi.
18. Przyczyny wojen.
19. Ciekawość, jej dobre i złe strony.
20. Kto spi spokojnie?
21. Kto jest naszym prawdziwym przyjacielem?
22. Dlaczego w młodości tak łatwo zawiązują się węzły przyjaźni?
23. Kto rano wstaje, temu Pan Bóg daje.
24. Co masz dziś uczynić nie odkładaj na jutro.
25. Czego się Jaś nie nauczył, tego się i Jan nie nauczy.
26. Z jakim przystajesz, takim się stajesz.
27. Język jest najlepszym i najgorszym członkiem człowieka.
28. Cnota skarb wieczny, cnota klejnot drogi;
    Tegoć nie wydrze nieprzyjaciel srogi,

Nie spali ogień, nie zabierze woda;
Nad wszystkiém inszém panuje przygoda. *Kocharowski.*

29. Ach! na tym świecie
Śmierć wszystko zmiecie;
Robak się lęgnie
I w bujnym kwiecie.
Malczewski.

VI.

1. Rej i Kochanowski. Porównanie.
2. Charakterystyka wieku złotego.
3. „ okresu panegiryczno-makaronicznego.
4. „ „ Stanisławowskiego.
5. Szkoły w Polsce i reforma Konarskiego.
6. Czy „Wojna Chocimska“ Potockiego, odpowiada warunkom epopei?
7. Wpływ duchowieństwa w Polsce.
8. Wpływ klimatu na mieszkańców.
9. Wpływ handlu na kulturę narodów.
10. Potęga wymowy.
11. Skutki gry w karty.
12. Moda, jéj dobre i złe strony.
13. Jakich pomocników używa człowiek przy swojéj pracy?
14. Prawa i obowiązki człowieka względem zwierząt.
15. Jakie były pierwsze zatrudnienia człowieka i które z nich przyczyniły się najwięcéj do rozwoju społeczeństwa ludzkiego.
16. Dlaczego wojny krzyżowe zowiemy wiekiem młodzieńczym narodów europejskich.
17. Co nas tak bardzo wiąże do ojczyzny?
18. O czém powinniśmy zapominać?
19. Kto pod kim dołki kopie, sam w nie wpada.
20. Dwa razy daje, kto zaraz daje.
21. Spiesz powoli.
22. Ludzie często cenią więcéj proch pozłocony, niżeli złoto nieco przyprószone.
23. Nadzieja jest częstokroć przyczyną nieszczęść człowieka.
24. Siebie przezwyciężyć, jestto największe zwycięztwo.
25. Die Elemente hassen das Gebild der Menschenhand.
26. Szlachetne zdrowie!
Nikt się nie dowie
Aż się zepsujesz.
Kochanowski.
27. Nie zawżdy grad z góry leci,
Albo burza niebo szpeci;
Chmury czarne wiatr wojuje
A pogoda następuje.

VII.

1. Skromność ozdobą młodzieńca.
2. Zjazd wiedeński w r. 1515. i znaczenie jego dla domu Habsburskiego a Jagiellońskiego.
3. Pobyt Mickiewicza w Wilnie.
4. Osnowa Grażyny.
5. Chwała jedynie na świecie
 Wyższą jest nad dobra wszelkie:
 Wicher ciało w proch rozmiecie
 Ale żyje imię wielkie. *Schiller — Brodziński.*
6. Treść i znaczenie pierwszéj księgi „Pana Tadeusza“.
7. Charakterystyka jednéj z wybitniejszych postaci w „Panu Tadeuszu“ (podług wolnego wyboru).
8. Kontrakt dzierżawy lub najmu.
9. Obraz Ukrainy, na podstawie Maryi, Malczewskiego.
10. O sielance i pisarzach sielanek w Polsce.
11. Pogląd na rozwój historyografii w Polsce.
12. Czém się uczeń może przyczynić do chwały zakładu, w którym pobierał naukę?
13. Nad czém się winien zastanowić młodzieniec przed wyborem powołania?
14. Jaką drogą najpewniéj zdążyć do dobrego powodzenia?
15. (matur.) Zapasy Azyi z Europą w starożytności tudzież w średnich wiekach i historyczna ich doniosłość.

B) z języka niemieckiego

dla uczniów klasy

V.

1. Der Tag und die Nacht, mit Anlehnung an das Lesestück Nr. 5.
2. Mond und Sonne. (Eine Vergleichung.)
3. Belohnte Barmherzigkeit gegen Tiere.
4. Gliederung des Gedichtes „Das Ross aus dem Berge“ von Herder.
5. Kurzgefasste Inhaltsangabe desselben.
6. Ein Novembertag. (Schilderung.)
7. Petrus von Amiens. (Freie Uebersetzung aus dem Poln.)
8. Gliederung der Erzählung Hebels „Kannitverstan“.
9. Inhaltsangabe der Goethe'schen Ballade „Der Fischer“.
10. Gliederung des Lesestückes „Die drei Meisterstücke“.
11. Inhaltsangabe der Ballade Goethes „Der Sänger“.

12—13. Die Sage vom Zauberringe des lydischen Königs Gyges.

14. Das Ei des Kolumbus.
15. Die Erzählung des Sängers in Schillers „der Graf von Habsburg.
16. Es sind die Gedichte „der Sänger“ von Goethe und „der Graf von Habsburg“ von Schiller, mit einander zu vergleichen.
17. Die Umgegend der Stadt Krakau.
18. Harun al Raschid's Traum.
19. Die Anfänge der Buchdruckerkunst.
20. Gutenbergs Jugendjahre.
21. Mucius Scaevola als Retter Roms.
22. Die olimpischen Spiele.
23. Inhaltsangabe der Ballade Schlegels „Arion“.
24. Cicero als Redner und Staatsmann.
25. Bias der Weise von Griechenland.
26. Ring des Polykrates. (Inhalt.)

VI.

1. Die Orpheussage.
2. Die herburtischen Adler. Eine Sage.
3. Die verschiedenen Schreibmaterialien.
4. Kunstsinn unseres Landvolkes.
5. Die Gralsage.
6. Die Hunde des St. Bernhardberges.
7. Der schwarze Tod in Europa.
8. Schloss Dürrenstein.
9. Die Heuschrecken.
10. Die Erklärung der Erscheinung des Erdbebens.
11. Die Perlenfischerei.
12. Die Intelligenz der arabischen Pferde.
13. Warum ist das Heimatsdorf dem Menschen so lieb?
14. Gedankengang der Romanze „Die Bürgschaft“ von Schiller.
15. Die Ueberschwemmungen der Weichsel. Beschreibung.
16. Die Aussicht ven der Łomnica-Spitze im Tatragebirge.
17. Der Glockenguss. Technische Erläuterung zu Schillers Lied von der Glocke.
18. Der Wert der Arbeit.
19. Beschreibung des Volksfestes „Rękawki“ in Krakau.
20. Die Königsgrotte bei Ojców.
21. Eine Nacht in der ukrainischen Steppe.
22. Die Aufopferung. Eine Schiffbruchscene.
23. Die Vulcane.

VII.

1. Plinius des Aelteren Tod.
2. Der Sonnenuntergang. (Vom Flusse Wilia betrachtet.)

3. Der Zitteraal oder die Gymnote.
4. Das Haus des Taunus in Pompei.
5. Das todte Meer.
6. Ein Blick in die Schöpfungszeit unserer Erde.
7. Die Ostseeküste. (Eine Uebersetzung.)
8. Die deutsche Literatur im XVI. und XVII. Jahrhundert. (Eine Uebersetzung aus der polnischen Ausgabe des Lehrbuches „Geschichte der neuen Zeit“ von Gindely.)
9. Ein Baucontract.
10. Die neuesten Fortschritte der electrischen Beleuchtung.
11. Uebersetzung eines Abschnittes aus dem polnischen Lesestücke: „Pożar w Rumianéj.
12. Beschreibung der Localitäten in Goethes Hermann und Dorothea.
13. Die Akropolis. Eine Beschreibung nach polnischem Text.
14. Die Folgen des Müssigganges.
15. Die tausendjährige Eiche Baublis in Samogitien. Nach dem polnischen Lesebuche.
16. Die Ansicht von Prag.
17. Die Ausgrabungen in Pompei.

Środki naukowe.

A. Biblioteka.

Zawiadowca: nauczyciel Józef Wójcik.

I. Biblioteka nauczycieli liczy obecnie dzieł 362
map 58

Z tych otrzymała biblioteka w r. 1879 w darze: *a)* od Wys. Minist. Wyznań i Ośw.: 1) Bericht über oesterreichisches Unterrichtswesen in 2 Exempl. 2) Die Verwaltung der öster. Hochschulen vom 1868—77. *b)* Od Wys. Wydziału krajowego: 1) Sprawozdanie z wystawy rolniczéj i przemysłowéj we Lwowie 1877. *c)* Od Akademii umiejętności w Krakowie: 1) Rozprawy i sprawozdania z posiedzeń wydziału hist. fil. Tom VIII i IX. 2) Rocznik zarządu c. k. Umiej. w Krakowie za rok 1877. 3) Pamiętnik Akademii Umiej. w Krakowie Wydziały filolog. i hist.-filoz. Tom III. 4) Archiwum do dziejów literatury i oświaty w Polsce Tom I. 5) Scriptores rerum Polonicarum Tom IV. *c)* Od szanownéj księgarni Gebetnera w Krakowie: 1) Bobrzyński-Chyliński. Dzieje ojczyste ze szczególném uwzględnieniem historyi Galicyi. Kraków 1879.

Za powyższe dary składa Zarząd biblioteki wspaniałomyślnym dawcom serdeczne podziękowanie.

Zakupiono: 1) De la Gournerie, Traite de geometrie descriptif I. 2) Simrock, Handbuch der deutschen Mythologie. 3) Charles, Lehr-

buch der plastischen Anatomie mit 25 litogr. Tafeln. 4) Gesangswandtafeln mit Anleitung. 5) Entwurf der Organisation der Gymnasien und Realschulen. 6) Christmann Alphabete. 7) Blondeau, klassische Schriften. 8) Musteralphabete. 9) Kekule, Lehrbuch der org. Chemie. 10) Ehrenberg, Zeichnen und Zeichnenunterricht. 11) Elster, die höhere Zeichenkunst. 12. Lorcheid, Lehrbuch der org. Chemie. 13) Meyers Conversations-Lexicon 15 Bände. 14) Daszyński Wł. Rzuty środkowe z atlasem. 15) Onyszkiewicz, Ruska bibl. 2 zeszyty. 16) Wagner Grabowski, Podręcznik technologii chemicznéj. 17) Andel, Grundsätze der perspectivischen Beleuchtungs-Erscheinungen, mit 14 litogr. Tafeln. 18) Traité des sections coniques. 19) Fromme öster. Festkalender zur Feier der Silbernen Hochzeit. 20) Kalendarz techniczny 1879. 21) Niewęgłowski, Algebra Cz. I. 22) Welter, Lehrbuch der Weltgeschichte 3 Bände. — Mapy: 1) Bretschneider, Historisch-geogr. Wandatlas; *a)* Europa um das Jahr 350 v. Chr. *b)* Europa im Anfange des 6. Jhrhdts. 2) Haardt, Handkarte von Bosnien.

Biblioteka prenumerowała następujące czasopisma:

1) Zeitschrift f. d. Realschulwesen. 2) Zeitschrift f. matem. u. naturwissenschaftlichen Unterricht. 3) Chemische Berichte. 4) Jahresberichte über die Fortschritte der Chemie. 5) Verordnungsblatt. — Dla uczniów: 1) Brehm, Tierleben. 2) Naturkräfte. 3) Wędrowiec.

II. Do biblioteki uczniów przybyło w r. b. dzieł 58

Biblioteka uczniów liczy obecnie dzieł 502

z tych w języku polskim 321, ruskim 28, niemieckim 153.

Otrzymano w darze: 1) Mickiewicz, Pan Tadeusz, księgarnia Gebetnera w Krakowie. 2) Polska, dzieje i rzeczy jéj, dar ucznia z III. kl. Słoneckiego. 3) Goszczyński, Dzieła II tomy, dar ucznia z II. kl. Siennickiego. 4) Valvédre. 5) Zacharyasiewicz, Na kresach, dary abituryenta Gordziewicza. 6) Janota, bocian, dar prof. Wójcika.

Zakupiono ważniejsze: 1) Schlosser, dzieje powszechne. 2) Reiss, fizyka. 3) Złote myśli, z dzieł Kraszewskiego.

B. Gabinet fizykalny.

Zawiadowca: prof. Karol Gorecki.

Gabinet fizykalny liczy przyrządów 122

narzędzi 9

W bieżącym roku szkolnym zakupiono następujące przyrządy:

1) Latarnię magiczną, czyli tak zwany sciopticon z odpowiedniemi fotografiami i obrazami, oraz stosowny stolik i płótno rozpięte na ramach. 2) Machinę elektryczną Wintera. 3) Korbę z 15 świderkami.

C. Gabinet chemiczny.

Zawiadowca: naucz. Franciszek Miazga.

Zakupiono następujące przybory:

1) Trzy pilniki stalowe. 2) Termometr Celsiusza na 360°.

3) Rur kauczukowych 1 kilgr. 4) Korków kauczukowych 1 kilgr. 5) Magnezyi w pasku 100 gr. 6) 100 sztuk próbówek szklannych. 7) 10 retort małych z tubulami. 8) Kilka preparatów z chemii nieorganicznéj zrobionych przez uczniów. 9) 20 preparatów z chemii nieorganicznéj, między którymi 10 zrobionych przez uczniów. 10. Lejek porcelanowy duży. 11) Chłodnik Liebiga.

D. Gabinet historyi naturalnéj.

Zawiadowca: naucz. Karol Borowiczka.

W roku bieżącym nie kupiono żadnych okazów.

E. Gabinet rysunków odręcznych.

Zawiadowca: prof. Jan Czapelski.

W roku szkolnym 1869 przybyło:

1) Das polychrome Flachornament von Prof. A. Andel Heft 3, 4 und 5. 2) Storck, Kunstgewerbliche Vorlegeblätter, Heft XII.

F. Gabinet geometryi wykreślnéj.

Zawiadowca: naucz. Mieczysław Łazarski.

W roku bieżącym nie nabyto żadnych przyrządów.

Statystyka zakładu w roku szkolnym 1879.

W klasie	Było uczni publ. z początkiem r. szk.	Z końcem II. półrocza			Wynik klasyfikacyi z końcem drugiego półrocza					Wedle wyznania było uczniów				Wedle narodowości		
		publ.	pryw.	razem	stop. celujący	stop. I.	pozwolenie poprawiania	stop. II.	stop. III.	rz. k.	gr. k.	izraelic.	ewang.	Polaków	Rusinów	Niemców
I.	39	32	—	32	1	23	4	1	3	17	8	6	1	23	8	1
II.	26	25	1	26	4	16	5	—	1	15	3	8	—	19	3	4
III.	19	17	—	17	2	12	2	—	1	13	2	2	—	15	2	—
IV.	30	29	—	29	2	19	6	2	—	20	2	7	—	25	2	2
V.	38	35	—	35	3	17	2	10	3	21	4	10	—	31	4	—
VI.	29	22	1	23	3	14	6	—	—	19	1	3	—	22	1	—
VII.	19	16	—	16	2	14	—	—	—	10	3	3	—	13	3	3
Razem	200	176	2	178	17	115	25	13	8	115	23	39	1	145	23	7
					178					178				178		

Wiek uczniów w klasie I. i II.

w kl. I.	
11 lat uczniów	9
12 " "	12
13 " "	6
14 " "	4
16 " "	1
razem	32

w kl. VII.	
21 lat uczniów	1
20 " "	2
19 " "	4
18 " "	4
17 " "	3
16 " "	2
razem	16

Uwaga: Z 39 izraelitów podało 4 narodowość niemiecką, reszta polską.

Egzamin dojrzałości.

Zagadnienia do piśmiennego egzaminu dojrzałości.

1. Z języka polskiego: Zapasy Azyi z Europą w starożytności, tudzież w wiekach średnich i historyczna ich doniosłość. (Rozprawa.)

2. Z języka niemieckiego: *a)* Tłumaczenie z niemieckiego na język polski z książki „Deutsches Lesebuch von Karl Jandaurek“ str. 150—151. Die heiligen Tiere der Aegypter, 63 wierszy. *b)* Przełożyć z polskiego na język niemiecki z Weltera, tłóm. Sawczyńskiego, dziejów powszechnych skróconych czyt. I. wyd. III. str. 116—117. Tryumwirat wtóry (42 wierszy,)

3. Z matematyki:

a) Rozwiązać zrównanie

$$x^2y + y^2x = 30$$
$$\frac{1}{x} + \frac{1}{y} = {}^5/_6.$$

b) Pożyczka 2.000.000 złr. wzięta na 35%, ma być spłaconą w 25 latach. Ile wynosi roczna kwota spłaty?

c) Podać wysokość zamku na znacznej górze położonego. — Poziom, z którego się pomiar uskutecznia, leży niżej od podstawy zamku. Dowolna linija na poziomie, z której końców widać, szczyt i podstawa zamku wynosi 723.456 m. długości. Szczyt zamku z jednego końca linii widzimy pod kątem $\alpha = 36^0\ 47'\ 36''\ 8$; spodek zaś zamku z tego samego punktu pod kątem $\gamma = 28^0\ 45'\ 58''{\cdot}4$. Szczyt z drugiego punktu linii widzimy pod kątem $\gamma = 68^0\ 36'\ 47''$; a spodek z tego samego punktu pod kątem $\vartheta = 61^0\ 28'\ 42''{\cdot}6$.

4. Z geometryi wykreślnéj:

a) Oznaczyć cień własny i rzucony półkuli spoczywającéj kołem wielkim na rzutni poziomej.

b) Wynaleść perspektywę środka ciężkości czworościanu, opierającego się jedną ścianą o tło.

Egzamina piśmiennne odbyły się w dniach 7, 8, 9, 10 i 12 lipca. —

Egzamina ustne odbyły się pod przewodnictwem Wgo p. inspektora Antoniego Sołtykiewicza w dniach od 28—30 lipca.

Dotacye.

Dotacya gminy miasta Stanisławowa na środki naukowe dla szkoły realnej wynosi rocznie . .	1.000 zł. — ct.
Z taks wstępnych wpłynęło . . .	117 „ 60 „
Z datków na środki naukowe à 1 złr. . .	202 „ — „
Z taks za duplikaty	22 „ — „

Rozmaite inne daty statystyczne.

Opłata szkolna od jednego ucznia wynosi półr.	7 zł. — ct.
Kwota ryczałtowa z opłat szkolnych w przeciągu obu półroczy wynosiła brutto	1.428 „ — „
Uolnionych od całej opłaty było w II. półr. .	75 „ — „
„ połowy „ „ . .	2 „ — „
Płacących opłatę było	101 „ — „
Stypendya pobierało uczniów . . .	10 „ — „
Kwota ogólna pobieranych stypendyów . .	1.482 „ — „

Pomoc dla ubogich uczniów.

Przychód:

Z przeszłego roku pozostało . . .	30 zł. — ct.
Procent z kwoty 30 zł.	2 „ 20 „
Dochód z datków do puszki podczas exkort niedzielnych w I. półroczu	14 „ — „
Dochód z datków do puszki podczas exkort niedzielnych w II. półroczu	9 „ — „
Przychód z trzech wykładów popularnych z fizyki, które trzymał prof. Gorecki na korzyść ubogich uczniów szkoły realnej w muzeum fizycznego . . .	42 „ 80 „
Gmina miasta Stanisławowa ofiarowała w dniu rocznicy srebrnego wesela Najjaśn. Państwa 100 zł. na sprawienie letniej odzieży dla uczniów szkół tutejszych, z tych przypadło dla szkół realnych .	20 „ — „
Kasyno miejskie ofiarowało dla ubogich uczniów z wieczorku , ...	11 zł. — ct.
Pan Halpern dał	2 „ — „
„ Piekarski	3 „ — „
„ de Lavaux	3 „ — „
Razem wpłynęło . .	137 zł. — ct.

Z pieniędzy tych kupowano papier rysunkowy, ołówki, farby i inne przybory rysunkowe, którymi zaopatrywano ubogą młodzież. Wspierano niektórych dat-

kami pieniężnemi, za innych płacono całą lub połowę opłaty szkolnéj, sprawiano części odzieży, płacono medykamenta w aptece itd. Razem w kwocie . . 87 zł. — ct.

Pozostaje na rok przyszły kwota . . 50 zł. — ct.

Ważniejsze rozporządzenia w ciągu roku szkolnego 1879.

1. Wysoka Rada szkolna krajowa z dnia 6. lipca 1878, L. 5.609 ogłasza reskrypt w. Ministerstwa wyz. i oświaty normujący dotacye rządowe na bibliotekę i gabinety, tudzież polecający pobieranie od każdego ucznia 1 zł. z początkiem roku szkolnego jako datku na środki naukowe.

2. Wysoka Rada szkolna krajowa z dnia 18. sierpnia 1878, L. 6947 ogłasza rozporządzenie wys. Ministerstwa wyznań i oświaty w sprawie lokowania uczniów zakładu na stancyi i wikcie u nauczycieli tegoż zakładu.

3. Wysoka Rada szkolna krajowa z dnia 25. sierpnia 1878, L. 5812 normuje wymagania naukowe od uczniów wstępujących do klasy 1. przy egzaminie wstępnym.

4. Wysoka Rada szkolna krajowa z dnia 31. sierpnia 1878, L. 8118 aprobuje psychologię Krögera, tłómaczenie Sawczyńskiego do użytku szkolnego.

5. Wysoka Rada szkolna krajowa z dnia 26. września 1878, L. 8726 przenosi zast. nauczyciela Justyna Głowackiego z tutejszego zakładu do szkoły realnéj w Krakowie.

6. Wysoka Rada szkolna krajowa z dnia 28. października 1878, L. 3922 o przestrzeganiu warunków hygieny szkolnéj.

7. Wysoka Rada szkolna krajowa z dnia 18. stycznia 1879, L. 10719 aprobuje książkę Dr. Szaraniewicza, krótki opis geograficzny monarchii austr. węg., wydanie 2. do użytku szkolnego.

8. Wysoka Rada szkolna krajowa z dnia 20. stycznia 1878, L. 12.272 o bacznem przestrzeganiu ochrony wzroku młodzieży szkolnéj.

9. Wysoka Rada szkolna krajowa z dnia 23. lutego 1878, L. 1976 wzbrania młodzieży szkół średnich przysłuchiwania się publicznym rozprawom sądowym.

10. Wysoki Wydział krajowy nadaje dekretem z dnia 28. stycznia 1878, L. 55.411 ex 78 uczniom tutejszego zakładu Stanisławowi Tarnawskiemu z VII. klasy i Janowi Tadeuszowi Bielowskiemu z VI. klasy stependya z fundacyi ś. p. Samuela Głowińskiego o rocznych 157 zł. 50 ct.

11. Wysoka Rada szkolna krajowa z dnia 17. maja 1879, L. 11.338 ex 78 ogłasza okólnik w. Ministerstwa wyznań i oświaty z planem i instrukcyą przy nauce rysunków odręcznych w szkołach średnich.

12. Wysoka Rada szkolna krajowa z dnia 19. kwietnia 1878, L. 3.974 poleca książeczkę pod tytułem: „Franciszek Józef.“ Obraz jego życia. Upominek na obchód 25-letniéj rocznicy zaślubin Najjaśn. Państwa, do czytania dla uczniów szkół średnich.

13. Wysoka Rada szkolna krajowa z dnia 13. maja 1879, L. 4.894 aprobuje mapę ścienną Afryki Dr. J. Chovanne do użytku szkolnego.

14. Wysokie Prezydyum Rady szkolnéj krajowéj z dnia 25. maja 1879, L. 134, zawiadamia dyrekcyę, że jego ces. kr. Apostolska Mość nasz Najjaśniejszy Cesarz raczył przyjąć ze szczególném zadowolnieniem do wiadomości objawy szczeréj miłości i wiernego przywiązania okazane przez młodzież tutejszego zakładu w dniu rocznicy srebrnego wesela Najjaśniejszych Państwa.

15. Wysoka Rada szk. kraj. z dnia 19. maja 1879 L. 3723 aprobuje książkę pod tytułem „Mineralogia i Geologia“ M. Łomnickiego do użytku szkolnego.

16. Wys. Prezydyum Rady szk. kraj. z dnia 3. czerwca 1879 L. 154, zawiadamia Dyrekcyę, że dotychczasowy dyrektor tutejszego zakładu Edward Hückel został mianowany dyrektorem IV. państwowego gimnazyum we Lwowie — do tutejszego zakładu zaś mianowany dyrektorem Józef Czaczkowski, c. k. profesor gimnazyum brzeżańskiego.

17. Wys. Prezydyum Rady szk. kraj. z dnia 8. czerwca 1879 L. 156, zawiadamia Dyrekcyę, że tutejszy katecheta r. l. ks. Dr. Zygmunt Lenkiewicz został mianowany katechetą r. l. przy IV. gimn. we Lwowie.

18. Wys Rada szk. kraj. z dnia 30. czerwca 1879 L. 5718 normuje ryczałty na potrzeby kancelaryjne i koszta zarządu szkół średnich.

Kronika zakładu.

Rok szkolny 1879 rozpoczął się dnia 1. września uroczystém nabożeństwem i odśpiewaniem hymnu narodowego.

Dzień 4. października jako dzień Imienia Najjaśniejszego Pana tudzież dzień 4. listopada jako dzień Imienia Najjaśniejszéj Pani obchodziła młodzież szkolna uroczystém nabożeństwem.

Przy wszystkich nabożeństwach odprawianych za dusze śp. Najdostojniejszych członków familii Cesarskiéj uczestniczyła też i młodzież szkoły realnéj.

W ciągu roku szkolnego przystępywała młodzież 4 razy do sakramentu spowiedzi i komunii św. t. j. z początkiem roku szkolnego, w czasie wielkanocnym, w czasie Jubileuszu ogłoszonego przez Ojca św., a nareszcie tuż przed końcem roku szkolnego, gdy przybył Najprzewielebniejszy ksiądz arcybiskup obrz. orm. kat. w celu udzielenia św. sakramentu Bierzmowania.

W ciągu roku szkolnego nie zaszły w składzie grona nauczycieli żadne zmiany.

Uczeń kl. IV Alfred Fiedler, pilny i pracowity, zmarł na suchoty płuc, pokój jego popiołom.

Frekwencya uczniów: Z początkiem roku szkolnego wpisanych zostało uczniów 200. Z końcem roku szkolnego klasyfikowano uczniów 178.

Najbardziéj uroczystym dla zakładu był dzień 24. kwietnia t. j. dzień 25-letniéj rocznicy zaślubin Najjaśniejszych Państwa. W wielkiéj sali rysunkowéj ozdobionéj festonami i portretami Najjaśniejszych Państwa zebrało się całe grono nauczycieli tudzież młodzież szkoły realnéj bez różnicy wyznania i narodowości. Odśpiewano najpierw część hymnu narodowego, z akompaniamentem muzyki szkolnéj. Poczém przemawiał dyrektor przedstawiając uczniom świetność rodu Najjaśniejszego Pana, t. j. rodu habsbursko-lotaryńskiego, począwszy od cesarza Rudolfa I., aż do czasów dzisiejszych, uwydatniając związki familijne, zawierane pomiędzy rodami Habsburgów i Jagiellonów. Następnie odśpiewano hymn „Gloria“ po czem dyrektor przemawiał daléj przedstawiając uczniom obraz panowania i działalności Najjaśniejszego Pana, najmiłościwiéj nam panującego Cesarza *Franciszka Józefa*, jakto objąwszy w młodocianym wieku rządy rewolucyą skołatanego państwa, zdołał potęgą swego ducha, wytrwałością i trzymaniem się wiernem przyjętego hasła „*Viribus unitis*“ doprowadzić je do dzisiejszego świetnego stanu, za co też dzisiaj wszystkie jego ludy z głębi duszy i szczerem sercem składają Mu hołd poddaństwa i miłości. Dyrektor zakończył: „Oby wam Bóg dozwolił kochana młodzieży już na stanowiskach samoistnych uczestniczyć przy uroczystości złotego wesela Najjaśniejszych Państwa“.

Po téj przemowie wybuchnęła młodzież kilkakrotnym serdecznym okrzykiem: Niech żyją Najjaśniejsi Państwo, Najdostojniejszy Następca tronu i cała Najdostojniejsza rodzina cesarska! — i odśpiewano resztę hymnu narodowego.

Po téj uroczystości szkolnéj udała się młodzież do kościoła parafialnego, aby uczestniczyć przy głównem uroczystém nabożeństwie.

Rok szkolny zakończono dnia 15. lipca uroczystém nabożeństwem i odśpiewaniem hymnu narodowego.

Klasyfikacya uczniów z końcem II. półrocza 1879.

Klasa I.

Klasyfikowano uczniów 32.

Stopień celujący otrzymał

1. Jurkowski Józef.

Stopień pierwszy:

2. Howdun Władysław.
3. Messing Leon.
4. Szyszkowski Władysław.
5. Zegzda Maciej.
6. Jeremicz Aleksander.
7. Semenow Mikołaj.
8. Lichnowski Antoni.
9. Wasylik Onufry.
10. Rotter Karol.
11. Hunca Józef.
12. Schramm Mikołaj.
13. Jarosz Ferdynand.
14. Zatorski Leon.
15. Kopijczuk Aleksander.
16. Kirschner Edward.
17. Onysymów Wincenty.
18. Bernhard Tadeusz.
19. Stein Fischel.
20. Kalik Józef.
21. Kolankowski Aithal.
22. Łomej Jan.
23. Zuckerman Izydor.
24. Pecklo Edward.

Czterech uczniów otrzymało pozwolenie poprawiania cenzury z jednego przedmiotu po wakacyach; 1 otrzymał stopień drugi, a 3 stopień trzeci.

Klasa II.

Klasyfikowano uczniów 26.

Stopień celujący otrzymali:

1. Schröter Alojzy.
2. Horn Mojżesz.
3. Sperber Natan.
4. Gulbiński Emil.

Stopień pierwszy:

5. Siemianów Michał.
6. Janowicz Jan.
7. Dunin Kazimierz.
8. Rothbauer Wilhelm.
9. Słobodzian Michał.
10. Terlecki Oskar.
11. Letoschek Karol.
12. Zajączek Antoni.
13. Kessler Herman.

14. Horowitz Mojżesz.
15. Hirschberg Herman.
16. Leganowicz Mieczysław.
17. Reinold Józef.
18. Wereszczyński Leonard.
19. Landy Abraham, prywatysta.

Sześciu uczniów otrzymało pozwolenie poprawiania cenzury z jednego przedmiotu po wakacyach, a jeden otrzymał stopień trzeci.

Klasa III.

Klasyfikowano uczniów 17.

Stopień celujący otrzymali:

1. Pulnarowicz Władysław.
2. Daniłowicz Włodzimierz.

Stopień pierwszy:

3. Piekarski Kazimierz.
4. Słobodzian Emilian.
5. Brodmann Wincenty.
6. Ptaszyński Stanisław.
7. Prochaska Edward.
8. Sternhell Izrael.
9. Meyer Emil.
10. Szameit Bolesław.
11. Słonecki Edmund.
12. Neumann Hipolit.
13. Tchórznicki Bernard.
14. Ziglarsch Henryk.

Dwom uczniom pozwolono poprawiać niedostateczną cenzurę z jednego przedmiotu po wakacyach, a jeden otrzymał stopień trzeci.

Klasa IV.

Klasyfikowano uczniów 29.

Stopień celujący otrzymali:

1. Fächer Majer.
2. Kornella Michał.

Stopień pierwszy:

3. Halpern Michał.
4. Erdstein Mojżesz.
5. Friedmann Józef.
6. Milecki Władysław.
7. Plank Szczepan.
8. Niedenthal Romuald.
9. Zarewicz Zdzisław.
10. Goldenberg Józef.
11. Grimm Karol.
12. Kosiński Leopold.
13. Kunaszowski Franciszek.
14. Reinisch Franciszek.
15. Müller Gustaw.
16. Wettreich Dawid.
17. Skowroński Władysław.
18. Skliwa Marcin.
19. Świeżawski Stanisław.
20. Sturmany Alfons.
21. Sokołowski Jan.

Sześciu uczniów otrzymało pozwolenie poprawiania cenzury z jednego przedmiotu po wakacyach, a dwóch otrzymało stopień drugi.

Klasa V.

Klasyfikowano uczniów 35.

Stopień celujący otrzymali:

1. Krzyczkowski Dyonizy.
2. Nagel Baruch.
3. Tokarski Piotr.

Stopień pierwszy:
4. Sager Aron.
5. Daszyński Feliks.
6. Boral Rubin.
7. Janowicz Stefan.
8. Begiejowicz Bogumił.
9. Meisels Wolf.
.0. Kamiński Zdzisław.
.1. Tokarski Bolesław.
12. Muszynkiewicz Franciszek.
13. Kamiński Maryan.
14. Seinfeld Izydor.
15. Fischler Aba.
16. Hecht Maksymilian.
17. Schrekinger Pinkas.
18. Lachowski Karol.
19. Sym Antoni.
20. Fischler Mojżesz.

Dwóch uczniów otrzymało pozwolenie poprawiania cenzury z jelnego przedmiotu po wakacyach, 10 otrzymało stopień drugi, a trzech topień trzeci.

Klasa VI.

Klasyfikowano uczniów 23.

Stopień celujący otrzymali:
1. Biesiadzki Bronisław.
2. Bielowski Jan.
3. Rosmarin Józef.

Stopień pierwszy:
4. Hoszowski Władysław.
5. Falk Maksymilian.
6. Topolnicki Adam.
7. Ilnicki Tadeusz.
8. Mossoczy Franciszek.
9. Czarnożyński Rafał.
10. Saraniecki Piotr.
11. Jurkiewicz Tadeusz.
12. Götter Stanisław.
13. Slanina Alfred.
14. Ziglarsch Wojciech.
15. Korytyński Bronisław.
16. Jolles Wilhelm.

Siedmiu uczniów z tych jeden pryw. otrzymało pozwolenie poprawiania cenzury z jednego przedmiotu po wakacych.

Klasa VII.

Klasyfikowano uczniów 16.

Stopień celujący otrzymali:
1. Czerepaszyński Euzebi.
2. Tarnawski Stanisław.

Stopień pierwszy:
3. Kosonoga Eustachy.
4. Czajkowski Tadeusz.
5. Agolzer Antoni.
6. Reichard Wilhelm.
7. Reichard Franciszek.
8. Gordziewicz Emanuel.
9. Stern Abraham.
10. Schloss Mendel.
11. Schloss Götzel.
12. Krasucki Faustyn.
13. Stańkowski Jan.
14. Zoffal Aleksander.
15. Kriegler Edward.
16. Michałowski Edward.

Przy egzaminie dojrzałości otrzymali

A. Uczniowie publiczni.

a) Świadectwo chlubne.

1. Czerepaszyński Euzebiusz.

b) Świadectwo dojrzałości.

2. Agolzer Antoni.
3. Czajkowski Tadeusz.
4. Gordziewicz Emanuel.
5. Kosonoga Eustachy.
6. Krasucki Faustyn.
7. Reichard Franciszek.
8. Reichard Wilhelm.
9. Schloss Mendel.
10. Stern Abraham.
11. Tarnawski Stanisław.
12. Zoffal Aleksander.

Trzech abituryentów otrzymało pozwolenie poprawiania niedostatecznej cenzury z jednego przedmiotu po wakacych, jeden zaś został reprobowanym na pół roku.

B. Externiści.

Świadectwo dojrzałości otrzymali:

13. Boufał Władysław.
14. Kastory Bolesław.

Jeden externista otrzymał pozwolenie poprawiania niedostatecznej cenzury z jednego przedmiotu po wakacyach.

OGŁOSZENIE.

Rok szkolny 1880 rozpocznie się z dniem 1. września 1879. Wpisy uczniów trwać będą od 29.—31. sierpnia. Późniejsze zgłoszenia się, będą tylko wyjątkowo uwzględnione.

Każdy uczeń zgłaszający się po raz pierwszy do zakładu, winien przedłożyć metrykę chrztu i świadectwo z ostatniego półrocza, tudzież opłacić taksę wstępną w kwocie 2 złr. 10 ct. i datek na środki naukowe w kwocie 1 złr. Uczniowie zgłaszający się do klasy pierwszéj, będą poddani egzaminowi wstępnemu.

EDWARD HÜCKEL
c. k. dyrektor.

